

A. 1830.

BREDASCHE

Staats-, Letterkundig-,

Nieuws-

Zondag

COURANT.

en Wetenschappelijk
Blad.

den 14 November.

N E D E R L A N D E N.

Breda, den 14den November.

Bij besluit van den 8sten November, heeft Zijne Majesteit den Generaal-majoor *J. A. Randohr*, Provinciaal-kommandant van Zeeland, provisioneel toegevoegd aan den Luitenant-generaal *Cort-Heyligers*, die met de organisatie der algemeene volkswapening belast is, ten einde, onder de bevelen van dien luitenant-generaal, een bijzonder toezigt uit te oefenen over de regeling van de rustende schutterijen;

Voorts den Kolonel *A. J. J. Desjombe*, thans Opper-kommandant in de vesting Gorinchem, uit deze laatste betrekking eervol ontslagen, en hem voorloopig belast met het kommando in de provincie Zeeland, mitsgaders met de defensie van de Zeeuwsche eilanden en van het 4de en 5de district van die provincie; en

Den Generaal-majoor *H. Muller*, benoemd tot Opper-kommandant van de vesting Gorinchem, met bepaling, dat hij tevens zijne functien van Directeur der 1ste artillerie-directie en der Rijks-gietery van metalen geschut zal blijven uitoefenen.

— Eergeristen zijn van Rotterdam vertrokken vier kanonbootten, elk gewapend met een dertig pond, twee acht ponders en twee karonades van dertig pond. Deze booten zijn op 's konings werf bijnen gemelde stad gebouwd en uitgerust en zullen onder het kommando gesteld worden van den kolonel ter zee *de Man*, welke een divisie gewapenda vaartuigen in de *Kil* kommandeert.

— Volgens brieven van Brussel, over Frankrijk ontvangen, zou een groot aantal Belgische vrijwilligers voorgenomen hebben, het gedenkstuk, dat op het slagveld te Waterloo opgericht is, af te breken als eene, voor België en voor Europa, noodlottige herinnering, dewijl de overwinning aldaar geen ander gevolg gehad heeft dan België aan het juk van Holland en Europa aan dat van het Heilig Verbond te onderwerpen.

— Als een bewijs hoe, bij de tegenwoordige omstandigheden, de tijdingen rondzwerfen, wonderlijk opgedischt en op eene vreemde wijze terug gekeerd worden, dient een artikel, gedagteekend Keulen den 26 October, en in de *Gazette de France* van den 7den dezer overgenomen, hetwelk zegt: „de Belgen hebben de razernij zoo verre gedreven van pruisisch grondgebied te schenden, maar zijn dadelijk op eene betamelijke wijze tot hunne pligt gebragt geworden. Eene divisie belgische vrijwilligers had zich veroorloofd, om eene kist, die men van 's Hertogenrade vervoerde, tot op pruisisch grondgebied te vervolgen. Zij zijn door 500 pruisische huzaren terug gedreven geworden, welke hun 50 gevangenen ontnomen en naar Gulik opgebragt hebben.”

Onze lezers zullen ligtelijk bespeuren, dat deze geheele geschiedenis het onbeteekenend voorval met de kolenmijnen te 's Hertogenrade moet beteekenen.

De Eransche tijdingen van dien datum zijn overigens zeer onbetekend, slechts het antwoord, door den minister voor de marine, *Sebastiani*, in de zitting der afgevaardigden van den 5den dezer, gegeven op eene soort van provocatie van den heer *Manguin*, dewelke uitlegging van een zeker diplomatiek stuk van de ministers verderde, verdient vermelding. De heer *Sebastiani* zeide in dit antwoord, dat hij zich gelukkig achtte, de kamer te kunnen aankondigen, dat alles eene vreedzame toekomst voorspelde; dat het diplomatiek stuk, waarvan gesproken werd, zeer geruststellende voor den vrede van Europa was; dat geene diplomatieke complicatie kon doen duchten, dat deze vrede gestoord zou worden en dat de Koning van Frankrijk steeds eenen, voor de natie, over welke hij het geluk heeft te regeren, betamelijken rang onder de vorsten zou blijven bekleeden.

— De nieuwe organisatie van het mobile leger wordt met spoed voortgezet, en ontvangt dagelijks versterking. De divisie infanterie, welke door den Hertog van *Saxe-Weimar* gekommandeerd wordt, is in twee brigades verdeeld, waarvan de eerste onder de bevelen van den kolonel *Klerck*, en de tweede onder die van den kolonel *Sprenger* staat. De brigade ligte kavalerie wordt door den generaal *Boreel*, en die der zwarte kavallerie door den generaal majoor *Post* gekommandeert.

Als een gevolg dezer organisatie, en der geruchten, welke heden ter onzer kennis gekomen zijn, als of de vijand zich te *Westwazel* bevond, hebben er eenige bewegingen bij de troepen van het mobile legerplaats gehad, en wel naar den kant van *Antwerpen*.

— Men zal zich herinneren, dat, onder de zoogenaamde *grievens* der *Belgen*, ook het *nepotismus* der Hollanders behoorde. Er kwam in der tijd bijna geen nummer van den *Courier des Pays-Bas* uit, waarin men niet trachtte aan te toonen, dat ambten en bedieningen alléén aan bevoorregte geslachten werden uitgedeeld. Dezelfde *Courier* berigt, in zijn nummer van den 5den November, de volgende benoemingen:

- Van Mr. *Kessels* de vader, kommandant der artillerie, tot majoor;
- » » *H. Kessels*, de zoon, tot 2den luitenant.
- » » *G. Kessels*, de zoon, tot 2den luitenant.

Zoude men, bij het lezen van zulke berigten, niet in verzoeking geraken van te denken, dat het *nepotismus* ook bij de Belgische vrede en vrede kinderen ingeslopen was?

— In een onzer vorige nummers hebben wij, bij gelegenheid van zekere *Particuliere Correspondentie*, in het *Kaddelsblad* voorkomende, gezegd, dat, wat men, ook verspreiden moge aangaande het klein getal onzer vrijwilligers, ieder ingezetenen duidelijk gevoelt, dat hij in deze vesting nuttiger voor zijne eigen haardstede en die zijner mede burgers kan werkzaam zijn, dan zich bij het mobile leger ingelijfd te zien. Met de warmste belangstelling heeft dan ook Breda's schutterij zich steeds van den beginne af uitmuntend van haren pligt gekwetend, en wij kunnen thans met bijzonder genoeg vermelden dat terwijl het getal dienstdoende schutters en de opgeroepene reserve reeds zeer aanzienlijk is, op de oproeping van Z. M. onzen geëerbiedigden, koning zich als vrijwilligers voor de mobile schutterij, alsmede voor de dienst binnen deze stad nog hebben aangegeven.

Te weten: voor de mobile Schutterij

- Mr. *J. C. A. Pels Rijcken*, *J. C. P. M. Pels Rijcken*,
- C. Kosterman*, *H. Jiskoot*, *G. A. Kuijsten van Hoesen*, *P. M. Kamerling*,
- C. F. Hartman*, *J. J. Grim*, *Mr. J. H. Gelders*,
- A. G. W. Vieweg*, *C. A. van Dommelen*, *C. G. Kannemans*,
- L. J. J. P. Marchant*.

En om Stedelijke diensten te verrigten:

- C. Brouwers*, *H. van Walssem*, *J. de Moor*, *C. H. Brouwer*,
- E. A. Dam*, en *J. Cuming Heijliger*, met verzoek, om in vorigen rang als 1ste Luitenant te worden geplaatst. Even zeer verdient het te worden vermeld, dat de Heeren *L. H. J. Arrachart*, 1ste Luitenant en *W. Hoppenbrouwer*, 2de Luitenant bij de Schutterij alhier ter Stede, dewelke seker den aanvang der onlusten, met en benevens de overige leden der Schutterij, te zamen met het garnizoen, dienst hebben verrigt, zich het allereerst tot mobile dienst hebben aangeboden en alzo, door een lofwaardig voorbeeld, hunne verkleefdheid aan 't vaderland hebben aan den dag gelegd.

Strekken een en ander ten bewijze, dat de geestdrift voor de goede zaak, zoo wel hier, als in de overige Noordelijke Provincien, zich ondubbelzinnig en op eene vermeldingswaardige wijze heeft doen kennen.

De Engelse papieren van den 7den November bevatten, als merkwaardig, het volgende.

» Het systeem van brandstichting strekt zich meer en meer uit. Welligt is het nu van minder belang in het graafschap Kent, alwaar het zijn oorsprong nam; maar het heeft de naburige graafschappen van Sussex en Surrey aangegrepen. Wij willen geen noodeloos allarm verwekken, door het kwaad met sterker kleuren af te schilderen, dan het verdient, maar het is, zonder twyfel, een erg kwaad, en de eerste poging moet bestaan in hetzelfde te stuiten, en vervolgens middelen aan te wenden, om de oorzaak er van met wond en fak uit te roejen, even als bekwame geneesheeren eerst de kwaal genezen, en vervolgens regelen voorschrijven, om het wederkomen derzelve te verhoeden en de lichaamsgezondheid te versterken.

Het algemeen gevoelen is, dat de brandstichters oorspronkelijk tot de plaatsen behooren, alwaar het vuur uitbreekt, en dat het landbouwers zijn, en zulks is des te meer het vaste gevoelen, aangezien de opzitters der balluwschappen en inspecteurs voornamelijk aangeklaagd of bedreigd worden.

Terwijl zij, die de brandstichtingen hebben aangevuurd, zich aan groote misdadigheid hebben schuldig gemaakt, kunnen wij niet denken, dat er een genoegzame moed en waakzaamheid is betoond in het ontdekken derzelve of in het ontdekken van derzelve aanleggers; en het is, om deze nalatigheid of beschroomdheid te verontschuldigen, dat er een geheimzinnige slinger over de misdadige handelingen geworpen is. Het zijn Franschen of vijanden, die de engelsche boerderijen en hooibergen in brand gestoken hebben.

De brandstichtingen hebben zich nu tot in Surre en Sussex uitgebreid. Het ligt geen twyfel, of gelijke gevoelens en gelijke oorzaken zullen gelijke uitwerkselen op verschillende personen te weeg brengen; het is niet zeker, dat dezelfde booswichten het vuur in de drie graafschappen ontsteken. Inderdaad, eene vlugtige beschouwing zal elk een, die gezond verstand heeft, overtuigen, dat de zaak onmogelijk is. Ja, zonder eenige overeenkomst van uitwendige omstandigheden, is het volk, dat niet nadenkt, dat geene beginselen heeft, dikwijls aangezet tot het bedrijven van eene strafwaardige daad, omdat het zulks anderen strafeloos ziet bedrijven, er veel van gesproken wordt, en niemand in den omtrek ergens anders om denkt.

Laat intusschen de brandstichters zijn, wie zij willen, zij zijn nu onmaskerd; het zijn geen denkbeeldige wezens, maar eenvoudige, domme, indende en onder deze ook boosaardige kerels, die door gepaste maatregelen kunnen ontdekt worden. En behoorden wij tot eenige van de brand-assurantieën, zoo zouden wij meer en meer aarzelen, om hooge assurantieën te betalen, voor dat er genoegzame waakzaamheid was betoond eer de daad bedreven was, en eer er genoegzame activiteit in het vervolgen en het ontdekken daarvan was aan den dag gelegd.

F. K. A. N. K. R. I. J. K.

PARIS, den 7den November.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren is het nimmer oplosbare vraagstuk wegens de vrijheid der drukpers, vooral met toepassing op couranten en periodieke geschriften, op nieuw ter tafel gebracht, bij welke gelegenheid de heer *Andry de Puyraveau* zeide, dat de vrijheid der drukpers alleen gevaarlijk was voor de aanhangers van het despotismus, en de heer *Alexandre de Laborde* aanmerkte, dat de uitbreiding van de vrijheid der drukpers het beste middel tegen de losbandigheid van dezelve, het tegengif tegen het gif was. De heer *Benjamin Constant* zeide: Daar is niemand in de maatschappij, die niet een recht heeft, niet dat van gewapenderhand der natie wetten te komen voorschrijven, maar dat van de daden des bestuurs te beoordeelen en dit recht is de vrijheid der drukpers.

In deze zitting is nog ingekomen een rekest van den heer *Beaur*, geneesheer te Parijs, dewalke verzoekt, dat er een dagblad mag opgericht worden, onder den titel van *Dagblad der schuldeuren*, waarin de namen zouden worden geplaatst van alle de zondigen, die, om schuld gedagvaard zouden worden.

— De generaal-kommandant der 11de militaire divisie heeft zich in den Spaanschen Onder-Koning van Navarre beklaagt over het oprukken op Fransch grondgebied door de Spaansche troepen, welke de uitgewekenen dier natie vervolgd en heeft hem verklaard, dat, indien dergelijke schennis van grondgebied nogmaals plaats hebben mogt, de Fransche troepen last hadden, om geweld met geweld te keeren.

— De *Gazette de France* haalt een artikel uit het dagblad *la Révolution* aan, hetwelk, volgens haar zeggen, bewijst hoe de vrijheid van onzen tijd te verstaan is. Dat artikel luidt als volgt:

» De heer *Hains*, koster der parochie *Bonne Nouvelle* en directeur-generaal der douanen van *Intérieur*, is, op 17den October, in nietigen minister van financiën, uitgenoodigd geworden, om tusschen die beide functien, die tegenwoordig *incompatibel* zijn, te kiezen. Daar de kosteren jaarlijks, op den 1sten Januarij, bevestigd worden, heeft de heer *Hains* den minister verzocht, hem beide deze posten tot dien tijd toe te laten waarnemen, verklarende in alle gevallen tevens vooraf, dat hij den post van directeur-generaal der douanen zou verkiezen.

De *Gazette* wist het antwoord des ministers nog niet.

— Een engelsch dagblad stelt voor, om de letters *S. M. T. G.*, die voormaals *Sa Majesté très Chrétienne* (Zijne Allerchristelijkste Maj.) beteekenden, thans uit te leggen met *(Sa Majesté très Citoyenne* (Zijne Allerburgerlijkste Majesteit.)

— De Infant *Eduard Philippus*, zoon van den Infant don *Francois de Paula*, is, den 22sten der afgelopen maand, te Madrid, overleden.

— Onze tijdingen uit Lissabon van den 19den Oct., zegt de *Constitutionnel*, melden, dat er, met iedere pakketboot, wolven van engelsche officieren aankomen, welke in het portugesche leger ingelijfd zullen worden, en dat Engeland eene divisie van tienduizend man in Portugal zou organiseren; welke in het aanstaande voorjaar gereed moest zijn. De generaals *Campbell* en *Blunt*, die ieder oogenblik gewacht worden, zijn met de organisatie van en het bevel over deze troepen belast. De *Miguellisten* zeggen, dat deze troepen bestemd zijn, om buiten Portugal te dienen; echter niet in het Schier-eiland.

— De deij van Algiers is, van Napels; naar Livorno vertrokken, alwaar hij, met zijn gevolg, den 24sten October aangekomen is en een landgoed gehuurd heeft.

— Men verzekert, zegt het *Journal du Havre*, dat het verlaaten met Hayti, dat voorwerp van zoo veel zwartigheid en bespotteloosheid, geteekend is. Dat besluit, hetwelk zonder voorkennis der kamers genomen is, zal, thans meer dan ooit, zekerlijk door dazelve bekrachtigd worden.

G R O O T B R I T T A N I E N.

Londen, den 10den November.

Onder het gepeupel alhier heerscht bij voortdoring groote gisting, hoe zeer het, tot heden toe, nog tot geene geweldadigheden gekomen is. Intusschen hebben er in de stad zeer bedenkelijke zamenscholingen plaats gehad; eenige politie-beambten zijn gehoopt en de hertog van *Wellington* is door het grauw uitgejouwd; daar zijn echter krachtige maatregelen genomen, om orde en rust te handhaven, als b. v. het oprukken der in de nabijheid dezer stad gelegerde troepen, het versterken van den *Tower*, enz. enz.

De beruchte *Hunt* is weder aan het hoofd der volksverzamelingen.

— Z. K. H. de Prins van Oranje heeft een bezoek bij H. M. de Koningin afgelegd. Hoogstdezelve is vergezeld van vier adjudanten, te weten: de heeren *Cruquenbourg*, *Dumonceau*, *Grovestins* en van *Stirum*.

— De brieven van New-York tot den 17den Oct., bevelen de proclamatie van den president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, waarbij de havens van dat land voor den britschen handel, van den dag der proclamatie, den 5den October, af, geopend verklaard worden, volgens de overeenkomst, tusschen de gouvernementen der beide landen gesloten. Hij verklaart desgelijks de vroegere wetten der vereenigde staten, met betrekking tot dat land en de Britsche kolonien, voor geheel ingetrokken.

Brieven van Nieuw-York bevatten berigten van Vera-Cruz tot den 4den September. Onderscheidens benden insurgenten zijn, door de troepen, welke tegen hen gezonden waren, ten eenemale vernield geworden en de gansche Mexikaansche republiek genoot

eene volmaakte rust. Van Columbia loopen de berigten tot het einde van Augustus, maar zij brengen niet het minste van staatkundig belang mede. Bolivia bleef nog te Karthagena. Zijn verlengd verblijf in die stad werd door zijne vijanden, met gevoelens van achterdocht aangezien. Zijn gedrag is zekerlijk niet zeer duidelijk.

De grootste dier, hetwelk voort in Engeland is gegeven geworden, is dat, waarop Lord Romney de vrijwilligers van het graafschap Kent, op zijn landgoed nabij Maidstone, noodigde, toen George IV over hen eene wapenschuiving hield. De tafel was 40,000 voet of 7 engelsche mijlen lang, en de planken, waarvan dezelve vervaardigd was, kostten meer dan 18000 guldens.

Doct. Bowring en doct. George Barrow houden zich thans te Londen onledig met het uitgeven van Scandinavische liederen, uitgezocht uit de oude meestbelangrijke balladen uit het Noordwesten van Europa, en de werken van de hedendaagsche deensche en noorweegsche dichters. De eerste dezer heeren zal ook binnen kort eene *Boheemsche Bloemlezing* in het licht geven.

D U I T S C H L A N D.

Leipzig, den 1sten November.

Te vergeefs zullen wij de jaarboeken onzer stad naslaan, om een feest te vinden, hetwelk met hetgeen hier op gisteren gevierd werd, gelijk gesteld kan worden. De herinnering aan den 31sten October, op welken eens een weldadig licht zich allerwege verbreidde, werd door vele reeds bekende omstandigheden ditmaal nog levendiger aangevuurd. Een algemeen *dankfeest* voor het herstel der publieke rust en orde werd met het feest der reformatie verbonden. De plegtigheden begonnen reeds des avonds te voren, en terwijl al de klokken der stad het naderen van den gewichtigen dag verkondigden, begaf zich eene deputatie uit de burgerij naar prof. Krug en overhandigde den alom geëerden man een met den meesten smaak gewerkten zilveren pokaal, als een bewijs der gevoelens van liefde en hoogachting van Leipzigs ingezetenen, hetwelk *Dw. Suranyi*, koopman alhier, in eene gepaste aanspraak te kennen gaf. Den 31sten snelde, reeds vroeg des morgens, het grootste gedeelte der inwoners naar de bepaalde verzamelplaatsen, om zich aan den feest-togt aan te sluiten, welke naar het daarvan gegevene programma gerangschikt werd. Het 1ste was de universiteit, aan welker hoofd de rector met de studenten optrok. Het 2de gedeelte bestond uit de geestelijkheid van alle christelijke gezinden, alsmede die der joodschen, benevens de schooljeugd, onder het geleide van hare wakkere leermeesters. Het 3de gedeelte werd gevormd door den handelaarsstand en andere corporaties, in 34 afdeelingen. Een gedeelte van de bezetting sloot den trein. De togt scheidde, om zich ieder ter goddienstbeoefening in zijne kerk te begeven. — Na de dienst verzamelde men zich weder op de Markt, alwaar *Dw. Thieriot*, aan de studenten, van wege de burgerij, een prachtig vaandel vereerde. Onder verscheidene andere optogten en vooral die des avonds door meer dan 400 fakkels begeleid werd, verstreek de dag; terwijl de studenten bij de vlam van bij elkander geworpen toortsen verzameld, de feesten van den dag beëindigden, welke liefde jegens den waardigen Vorst en eendragtige samenwerking voor vaderland en burgerdeugd tot een' der schoonste dagen van Leipzig maakten.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE

Antwerpen den 9den November.

Tijdingen uit Leuven ontvangen hebben hier, onder de reguliere troepen van het voorloopig gouvernement, groote onrust verspreid. Het gemeen moet aldaar thans de opperbeerschappij in handen hebben, zoo zelfs, dat *Roussel* heeft moeten vlieden. De troepen, die uit Brussel naar Leuven gemarcheerd waren zijn door het graauw dier stad geslagen en vele vrijwilligers op eene wreedaardige wijze vermoord geworden. Ook hier scheen men voor volksbewegingen beducht te zijn; intusschen vertrekken er nog dagelijks vrijwilligers uit deze stad (zelfs zonder bepaalde order), zich naar den kant van Noord-brabant dirigerende. — Den 6den dezer, is er eene colonne groot ongeveer 600 man, met 3 stukken geschut, de *Rode poort* uitgetrokken. Deze troepen zijn dien dag te *Breschaet* gebleven; ik heb niet kunnen te weten komen, welke bestemming zij hebben ontvanger.

De brand in het entrepot, is eerst drie dagen geleden gebluscht geworden, en wel met vergunning van den generaal *Chassé*, om daartoe het water uit de Schelde te mogen halen, dewijl de plaats, alwaar men dit water moest halen in de afperking, bij de capitulatie bepaald, gelegen was.

M e n g e l i n g e n.

Sedert eenige dagen genieten wij eene *betrekkelijke* rust. Wat zal die rust echter in de toekomst voor ons opleveren? Ziedaar eene vraag, welker oplossing, in tijden, zoo rijk aan onvoorziene gebeurtenissen als de tegenwoordige, ook alléén aan de toekomst behoort. Indien echter het voorledene niet geheel voor ons verloren is gegaan, dan kunnen wij toch zekere stellingen aannemende, het vervolg met eenige zekerheid bepalen. Het oud-Nederlandsche volk staat thans op een standpunt, waarin, meer dan in eenig ander, zijn toekomstig lot van eigene handelingen afhankelijk is. Men kan den tegenwoordigen toestand onzes lands niet vergelijken met dien van 1813 en 1815; maar zeker is het, dat, met *volharding* en *volkomene terugkeering tot het echt Hollandsche karakter*, dit tijdvak schoner en eervoller voor ons worden kan dan de beide genoemde jaren. Nog in deze oogeblikken biedt het Hollandsche volk een schouwspel aan, dat, zelfs zijne vijanden, in lateren tijd, wanneer eenige kalme den storm der hartstogten zal hebben verdreven, met eerbied vervullen zal. Dit schouwspel is dat van een volk, hetwelk zich om zijnen diep beleedigden en verguisden Vorst schaart, om bezworene wetten en regten met goed en bloed te verdedigen. Dat gedrag is te schooner te midden van de beroeringen, schier door geheel Europa, door den heerschenden tuimelgeest der revolutien verspreid. Dat gedrag, dat vergeten van verongelijkingen, ten behoeve van ondankbare gelederen, dat gehecht zijn aan gevestigde instellingen, aan orde en wettigheid, is eene eerste, doch voorname schrede van terugkeering tot het, zoo dikwijls verachte en verloochende oude. Dit voorspel voor het vervolg veel goeds, en is, naast het vertrouwen op hooger en bijstand, ook de eenige grondslag van toekomstig geluk. — Op dien weg voortgaande, in alles den vreemden invloed afzwerende, bereiken wij, wellicht spoedig en zeker eenmaal, een hooger standpunt in de zedelijke wereld, dan ons ooit in eene blijvende vereeniging met *Belgie* ten deel zoude kunnen vallen. Maar het is niet alléén met het aangorden van het zwaard of het schouderen van het geweer, dat zulk een schoon doel bereikt wordt. — Belangrijker en verbloemde wij het niet, na onze ontarding aan den ouden stam, moeijelijker verrigtingen worden dan van ons geëischt, waarbij eene langdurigen *volharding*, dan zelfs de *krugdienst* vordert, *aanwezig moet zijn*. Tot dat goede zijn de getrouwe provincien gestermd; de regering hebbe deze stemming slechts te onderhouden, en door voorbeeld te versterken, om het gewenschte einde uit den tegenwoordigen treurigen toestand ontwikkeld te zien. Van het voorbeeld der regerders hangt in dezen veel, ja wellicht alles af; daardoor zal mogelijk bepaald worden, of het tegenwoordig Nederland weder den rang van het oude hernemen kan, of doch neen! dat is niet mogelijk! Waar, bij veel afkeuringwaardigs, nog veel goeds en edels bestaat, kan nog geene vernietiging door de Godheid besloten zijn.

Barricades van Parijs.

Misschien zullen zich eenige eenvoudige menschen op het eerste gezicht verwonderen, dat men hier koelbloedig berekent, wat de dagen van Juli aan de stad Parijs gekost hebben; dan de statistiek houdt zich weinig op met zedekunde, maar leeft van dandzaken. Het is deswegens, dat wij, onder het oog onzer lezers meenen te moeten brengen de begrooting der kosten, welke de barricades te Parijs veroorzaakt hebben. De bestrate oppervlakte van Parijs bedraagt 3 millioen vierkante ellen nederlandsch. In dezen grooten omtrek, en zonder te rekenen de barricades, gemaakt van boomstammen der boulevards, het houtwerk der huizen, welke men bezig was op te bouwen, of die van rijtuigen, huisraad en zelfs lijken van menschen, zijn er 4055 barricades van keistenen geweest. De stad heeft 3 mantien over het opnemen dezer barricades gesteld. Het eerste gedeelte heeft 46000 vierkante ellen opgeleverd, het tweede 37000 en het derde 42000 vierkante ellen, hetwelk te zamen 125000 vierkante ellen kostten uitmaakt. Al zoo is ten naasten bij het twintigste gedeelte van de bestrate oppervlakte van Parijs opgenomen geweest. Elke vierkante ellen oppervlakte bevat 25 keijen en de ganache som levert 3,125,000 keijen, die op eene gemiddelde zwaarte van 50 pond op berekend, eene massa geven van 156,250,000 pond zwaarte, welke de volkskracht even als of het eene stofje geweest ware, bewogen heeft. Van deze 3,125,000 keijen zijn er 212,000 in stukken geslagen en in de hui-

zen gebragt, om als wapens te dienen. Het weder bestraten en vernieuwen der oabruikbare keijen heeft 250,000 fr. gekost.

Ons ontbreken echte opgaven, om eene dergelijke berekening voor de reverberes te maken. Er zijn in Parijs 1500 straten en 25,000 huizen, 6000 reverberes, op 62 nederlandsche ellen afstands van elkanderen geplaatst, verlichten die 1500 straten. Elke reverbere kost jaarlijks aan de stad 105 fr. aan onderhoud, en welligt de helft dezer som voor eersten aankoop. Maar als men in het oog houdt, dat het grootste gedeelte reverberes onbeschadigd bij de politie is teruggebragt, zal het altijd mogelijk blijven, eene, al ware het slechts geraamde berekening er van op te maken. Echter de kosten op 250,000 fr. schattende, zal men in alles 270,000 fr. materiele kosten erlangen voor het voleindigen van zulk eene taak; het is bijna even zoo veel als Karel X aan zijne troepen heeft uitgedeeld. Het is waar, dat de statistiek geene onberekenbare zaak in rekening kan brengen, namelijk het bloed der gesneuvelden.

LETTERKUNDIG BERIGT.

Geschiedenis der Nederlanden voor de jeugd, met Steendruk-platen, Portretten en Kaarten. Eerste aflevering. Te Rotterdam, ter Boek- en Steendrukkerij van T. L. THOMPSON, 1830; de prijs van elke aflevering is:

Op best papier f 0,60.
Op gewoon papier - 0,40.

Het aantal *Vaderlandsche Historien, Geschiedenissen der Nederlanden*, enz. is door het hier aangekondigde boekken vermeerderd. Wij zijn verre, daarin eene overtolligheid te zien, en keuren zelfs deze onderneming des uitgevers in meer dan een opzigt goed. Het is voor de jeugd van het grootste belang, dat zij de geschiedenis van den Vaderlandschen bodem kenne; want deze kennis toch moet den grondslag der toekomstige Vaderlandsche uitmaken en, zoo ooit, dan is het thans van het grootste belang, deze aan te kweken. Dit werkje zal, in een kort bestek, de merkwaardigste gebeurtenissen, in ons Vaderland voorgevallen, bevatten, terwijl de nieuwe vorm, waarin die gebeurtenissen worden voorgedragen, zeker nieuwe aanlokselen voor het jeugdige geslacht moet bezitten, en deze onderneming onbetwistbaar nut doen stichten.

Negen steendrukplaten, gewoonten en gebruiken der Batavieren voorstellende, en een met de *diste* van GERMANICUS, veraangenamen de lezing voor de jonge Nederlanders. Hooge kunstwaarde is echter aan deze platen niet toe te kennen; doch, in aanmerking van den prijs, zijn zij zelfs fraai. De kaarten en het aardrijkskundige overzicht zullen bij de laatste aflevering gevoegd worden.

Indien wij wel onderrigt zijn, zijn er, van deze eerste aflevering over de 2700 exemplaren in eene maand verkocht en moet de tweede druk reeds ter perse zijn. Een bewijs, dat het publiek instemt met den lof, die wij aan dit boekje toekennen.

HOOGPRIJZEN DER 2de KLASSE 151ste LOTERIJ.

Berste Trekking. No. 8215, een prijs van f 20,000. No. 10264, een prijs van f 5000, No. 19039, een prijs van f 2500. No. 9465, 8463, ieder een prijs van f 1500. No. 11961, 226, 17237, 12817, ieder een prijs van f 1000.

Tweede Trekking. No. 8465, 6795, 16250, 103, 3703, 6461, ieder een prijs van f 1000.

MARKT-PRIJZEN,

DER STAD BREDA,
van den 12 Nov. 1830.

	Langste prijs.	Hoogste prijs.	Middelste prijs.
Het Nederl. malle Tarwe	9,00	7,15	7,11
Het dito, dito Rogge	6,20	7,60	7,35
Het dito, dito Boekweit	6,10	6,15	6,12
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			17
Een lucht Tarwe-brood, van een pond Nederl.			26
Een Rogge-Brood, van 3 pond Nederl.			33
Een Nederl. pond Tarwen-Meel			34
Een dito pond Boekweite-Meel			22
Een dito pond Boter			1,10
Zand, Aardappelen (Vat of Mudde)			2,40
Het 1000 Rijnst. Telhout	3,	3,20	3,10
Het 1000 Doof hout	1,30	2,	1,90
De kar Spaansche	4,	4,60	4,30
De 100 Mutsaard	3,30	3,60	3,45

ADVERTENTIEN.

Daar de ondergeteekende met zijne familie deze stad verlaat, zoo wordt een ieder, die iets op hem te pretenderen heeft, verzocht, daaryan opgaaf te doen aan den Heer JON. DE POORTER.

Door deze verhuizing is een in allen deele recommendabel HUIS te HUUR, te bevragen bij den Heer D. E. POORTER.

Breda, den 30 October 1830.

R. A. M. A. E. R.

Maipar.

De ondergeteekende, op Vrijdag morgen den 29 October 1830 van 's Prinsenhage vertrokken zijnde, om zijne familie in Holland te bezoeken, en aldaar eenigen tijd te verblijven, waarschuwt bij deze een iegelijk, om, gedurende zijne afwezenheid, geene goederen of levensmiddelen, hoe ook genaamd, in huur of in koop, op zijne rekening af te geven, dewijl daarvoor, door of van wege hem, nooit eenige betaling zal geschieden.

A. N. VAN PELLECOM.

Den Boekhandelaar A. F. H. SMIT zal, aanstaanden Zaterdag, uitgeven en bij zijne Correspondenten verkrijgbaar stellen: Een Woord over de Verdediging des PRINSEN VAN ORANJE, door G. K. VAN HOGENDORP. Door een Hollander.

LEERREDE over 's KONINGS VOORBEELDIGE BERUSTING IN GODS BESTUUR, bij het Optoer van een Gedeelte zijner Onderdanen, door M. A. JENTINK, Predikant te Oudewater; wordt uitgegeven bij A. F. H. SMIT, te Rotterdam, a 20 cents, en is te bekomen te Amsterdam bij Brue & Co. en Westerman; te Arnhem bij Nijhoff; te Delft bij de Groot, Brauns en de Rooij; te Dordrecht bij de Vos en Comp. en Blussé en van Braam; te Gouda bij van Bentum; te 's-Hage bij van Weelden; te Leiden bij Cijffier en Haaks en Comp; te Nijmegen bij Thieme; te Tiel bij Warmoeskerken; en te Utrecht bij van Terveert en Zoon en Paddenburg en Comp.; te Breda bij Broese en Comp. en Stark.

Bij A. P. VAN LANGENHUIZEN te 's Hage is van de pers gekomen, en bij BROESE & COMP te Breda te bekomen: Over de scheiding van Holland en België. Door G. J. S. BERTHARELGRAVE VAN HOGENDORP. a 75 Cents.

Bij BROESE & COMP. te Breda is het volgende voorhanden:
Plan de la ville et Citadelle d'Anvers, gekleurd f 0,80.
idem idem zwart 0,65.
idem idem in Etin 1,10.
idem idem de Liège gekleurd 0,70.
idem idem de Liège in Etin 1,20.
idem idem de Bruxelles 0,75.
idem idem de Bruxelles in Etin 1,20.
Kaart der Provincie Zuid-Brabant en een gedeelte van Antwerpen 0,90.
idem idem in Etin 1,40.
Opstandkaart van België, 1830 1,10.
Nouvelle Carte de la Province de Brabant Septentrional, 1830 1,20.
Nouvelle Carte de Poste du Royaume des Pays-Bas
Grand Duché de Luxembourg, dédié et présentée A. S. A. R. le Prince Reine des Pays-Bas. 3,50.
Portrait van den Luitenant-Generaal Chassé, Opperbevelhebber te Antwerpen 0,85.
idem idem op Chineesch papier 0,75.

Nog is bij bovengemelden te bekomen:
Vollendig Verslag van het verhandelde in de buitengewone zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en verzameling van al de adviizen uitgebragt, betrekkelijk de Koninklijke hoedschap van 13 September 1830, door Mr. T. H. Graaf VAN LIMBURG STIRUM, Commiss van staaf bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal (thans Luitenant bij het veld-bataillon 's Gravenhaagsche Schutterij, thier in garnizoen) 1ste deel in 8o. 3,75.